

P.... Haselhorst, A..... Litjes

Stand van zaken m.b.t. de MBO-opgeleide Radiologisch Assistent

Op 5 september is, bij het ROC-Nijmegen, de pilotfase van de cursus 'Radiologisch Assistent' gestart, met 19 deelnemers. De deelnemers komen verspreid uit heel Nederland.

Als toelatingseis is geformuleerd dat de cursist:

- de opleiding tot doktersassistent of verpleegkundige heeft voltooid en werkzaam is op een afdeling Radiologie of
- in het derde jaar van de opleiding tot doktersassistent zit en dit als specialisatie kiest.

Vanuit het werkveld is een taak-/functieomschrijving geformuleerd van waaruit het opleidingscurriculum is ontwikkeld. Deze omschrijving omvat vier werkplekken op de afdeling Radiologie.

1. Assisteren van de radioloog/radiodiagnostisch laborant bij echografische onderzoeken.
2. Assisteren van de radioloog/radiodiagnostisch laborant bij doorlichtingsonderzoeken van de tractus digestivus.
3. Het zelfstandig verrichten van thoraxopnames in standaardsituaties.
4. Het zelfstandig verrichten van protocollair vastgelegde Bucky-onderzoeken van de extremiteiten. Assisteren van de radiodiagnostisch laborant bij andere onderzoeken.

Daarnaast is duidelijk aangegeven wat wel en wat niet tot het takenpakket behoort, en dat de radiologisch assistent onder verantwoording van de radiodiagnostisch laborant werkt.

Het gehele curriculum gaat uit van de handelingen die geleerd moeten worden en de kennis die hierbij noodzakelijk is.

De noodzakelijke kennis wordt aangeleerd met behulp van colleges, zelfstudie en taakgroepen. De vaardigheden worden in de praktijk aangeleerd, met behulp van een praktijkboek en een praktijkopleidingsplan.

Door middel van colleges en zelfstudie worden onderzoekstechniek en stralingshygiëne aangeleerd. Het deel onderzoekstechniek omvat de taken die bij een onderzoek horen en de eindevaluatie. De stralingshygiëne wordt volgens het landelijke niveau 5A verzorgd, waarvoor een apart examen wordt afgenomen.

In de taakgroepen komen patiënt- en stagebegeleiding aan bod. De stagebegeleiding krijgt extra aandacht omdat verwacht wordt dat de cursist weerstand kan ondervinden binnen de afdelingen; deze verandering binnen het werkveld kent niet alleen voorstanders. Door hier extra aandacht aan te besteden willen we bereiken dat de cursist hiermee kan omgaan.

De vaardigheden worden in de praktijk aangeleerd. De praktijkperiode is een onderdeel van het leerproces en is bedoeld om de principes van de onderzoeken te leren. De periode is te kort om geheel ingewerkt te worden en om al veel routine te krijgen. Dit past ook niet in het opleidingsplan. Het inwerken gebeurt pas nadat de cursus is afgerond.

In november is er een eerste evaluatieronde. De ervaringen van alle betrokkenen worden hier gehoord, geïnventariseerd en geëvalueerd.

De eerste indrukken van de cursisten zijn positief. Ze vinden de cursus goed en duidelijk. Een en ander voldoet ook aan de verwachtingen.

De praktijk gaf aanleiding tot enkele negatieve ervaringen, weliswaar niet wat het takenpakket of het aanleren van de vaardigheden betreft, maar m.b.t. de reactie van enkele afdelingsmedewerkers die de differentiatie niet ondersteunen.

Na afloop van de cursus, eind januari 2001, zal er opnieuw een evaluatie komen. Hierin zullen de cursisten, de begeleiders, de hoofden van de afdelingen en de docenten betrokken worden.

Naast deze evaluatie is er ook overleg met de Hogeschool Haarlem over de te volgen koers. We houden elkaar op de hoogte van de voortgang en proberen de evaluaties gezamenlijk te doen. Zowel het ROC-Nijmegen als de Hogeschool Haarlem zijn van mening dat niemand erbij gebaat is als er wildgroei in cursussen en opleidingen ontstaat.

De resultaten van het NIVEL-onderzoek, in opdracht van de NVRL, zullen zeker meegewogen worden.

Een ander aspect dat meegewogen zal worden zijn de vragen die ons vanuit de diverse instellingen bereiken. Vragen zoals: “waarom worden ze niet opgeleid om te assisteren bij angiografie?”; “wordt er ook aandacht aan de CT en MRI geschonken?”; “is er zo’n cursus voor de nucleaire geneeskunde?”; “hoe staat het met een assistent voor de radiotherapie?”.

Op langere termijn zullen al deze evaluaties en afwegingen moeten leiden tot verantwoorde keuzes wat de inhoud en de vorm van de cursus(sen) alsmede de implementatie en acceptatie betreft. Het kwaliteitsaspect staat hierbij voorop, niet het economische motief of de arbeidsmarktproblematiek.

Onder het kwaliteitsaspect wordt niet alleen de kwaliteit van het onderzoek verstaan, maar ook de arbeidsmotivatie van de werknemers en de beroeps- en carrièreontwikkeling.

P. Haselhorst
Opleidingscoördinator, afd. Radiologie
Canisius Wilhelmina Ziekenhuis

A. Litjes
Hoofdlaborant/manager, afd. Radiologie
Canisius Wilhelmina Ziekenhuis

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.